

برنجی سنه - نسخہ ۴۱

﴿ چهارشنبه ﴾

صحیفہ ۱۶۱

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در .

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در .

مجموعہ کتب

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرولو دکاندر .
کوندربلہ جک اوراق معلم نامنہ اورایہ کوندربلیدر .
بوستہ اجر تی ویرلماش مکاتیب قبول اولماز .

استانبول ایچون آونہ یازماز . بوغاز ایچی داخل اولدیغی
حالدہ خارج ایچون بر سنه لك آونہ بدلی — بوستہ
اجر تیله برابر — یاریم عثمانلی لیراسیدر .

فی ۸ ذی القعدہ سنه ۱۳۰۵

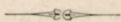
(معارف نظارتک رخصتیله هفته ده بردفعه نشر اولور)

فی ۶ تموز سنه ۱۳۰۴

فارسیده (از برای) شکنده دخی مستعمل ایهده بز بوصورتی
ینه فارسیده ادوات تعلیلن معدود اولان (بهر - از بهر) کی
اونه دن بری هج استعمال اتمامشرد.
مقاله مزه تبرکا حضرت سلیم اولک :

(بهر جمعیت دلهاست بر یشانی ما)

مصراع حکیمانیه ختام و برهلم.

مکتب سلطانی درس لرندن :

— ۱۸ —

ذکر وحذف

ذکر وحذف « ایراد و اهل » نامرلهده یاد اولنه بیلیر.
عباره آرهسنده بر شیک کرک ایرادی، کرک اهللی بر فکره،
تعبیر دیکره بر نکتیه منبی اولقی لازم کلیر . مکمل بر لفظی، بر
ترکیبی، بر جهلی نیحون ایراد و یا اهل ایستدیکنی قانون بلاغته
تطبیقاً بتیلیدرکه « بلغانه » دینله جک صورته اداره کلامه مقتدر
عد اولنه بیلسون .

ذکر ناجیا عیله اشتغال دیمک اولور . حذف ناجیا دخی
سوزی یا قوتدن دوشورور، یاخود بتون بتون افساد ایدر .
مقصود ایه مکمل سوز سونلکدر . زواید و یا نواقصی بولنان
سوزه « مکمل » دینله مامک طبعیدر . کلامده آرایان مکملیت
زواید و نواقصدن سالم بولنمیه منجلی اولور . ایسته ذکر وحذف
مسائلنه ندرجه اهمیت و برلک لازم کله چی بوندن آکلاشیلیر .
ایراد « واجب - راجع » و صفرله ایکی قسمه آریلیر .

ذکر اولنه جق شیئه دلالت ایدر بر قرینه بولنارزه ایرادی
واجب اولور . البته ! ... آکلاشلی ذکر ایلمسنه متوقف
اولان بر شیک حذف نصل جائز اوله بیلیر ؟ سوز سونلکدن
مقصد مائی کیسه به آکلاتماق اوله ماز یا ... اوله بیلیر، فقط
اوله سوزلر بلاغته متعلق اوله ماز .

بالعکس قرینه بولنورسه راجع اولور . بوده از جمله ضعفندن
طولانی قرینه یا فهم سامعه اعتقاد اولنه مامسندن ایلری کلیر .
قرینه یا فهم سامع ضعیف اولدینی صورته ذکر اولنه جق
شی حذف ایدله جک اولورسه مقصد حقیقه بیان ایدله مامش
اوله جفتدن اکال افاده ایچون ابضاحات اعطاسنه احتیاج من
ایدر . مثلاً اولدن برکله نك اهللی صکره دن برجه نك ایرادی
مؤدی اوله بیلیر . بوحالده حذفدن مقصود اولقی لازمکن اختصار
حصوله کله میوب بالعکس سوز اوزادلیش اولور .

مزید ابضاح و تقریر، ایمای بلادت مخاطب، تعظیم، تحقیر،
تبرک، استغناذ کی نکته لر دخی وجوه رجحانندن معدوددر .

پیتده اسلوب عربی به مخالف اوله ق ایراد بیورمشلردر .
حال بوکه بز بویه تعبیرانده تصرفه حقمن یوقدر . بولارده دائماً
اسلوب عربی محافظه ایلملیر .
کال بکک، مناسرتلی فائق بکک :

§ دیر ملائک رشک ایل (یالیتی کنت تراب)

رهگذار دولتکده خاکسار اولدنجیه بن

§ یابکه یوز سورمک امیدیه ای مه آفتاب

روبخاک اولدی دیدی (یالیتی کنت تراب)

پیتلرندکی اقتباس دخی بولنده دکلدر . « یالیتی کنت تراباً »
بلیقه جلیله سنی عثمانی ادبسنک دکل، عرب شعراسنک دخی
« یالیتی کنت تراب » شکله قویملری نظر استعسان ایله کو-
ریله مز ...

مشهور (ابن کال) ک اولقی اوزره بر مجموعه ده تصادف
ایستدیکم اقتباس آتی (اوقی بی) اوقو) یازمقی کی بر بیوک مسامحه
ایل (بو) اماله سنی شامل اولقله برابر حفظله شایان آتاردن
عد اولنور :

سودیکک اموالی اتفاق ایتسه مک

منزل مقصوده ایرمز سی اوقو

بو مالک صدقنه شاهد یت

(لن تنالوا البر حتی تففقوا)

(انتهى)

بو لام تعلیل بعضاً (آجبل) کله سیله برلکده کلیر . مثلاً
« لاجل المصله » دینله بیلیر . فقط بوصورتک استعمالی کیتدیکه
کسب ندرت ایتدکده در . (اجل) عربیده لاه بدل (من) ایلده
استعمال اولنور . « من اجل ذلک » تعیرات قسیدهدندر .

عاصم مرحوم قاموس ترجمه سنده (الاجل) ماده سنده
« ... و بر کیمه حقنده شر و مضرتله جنایت ائلک، علی قول
اوزرینه شر و فتنه توزتمق معناسنده در . يقال : اجل الشر علیهم،
اذا جنبا او انازه و هجمه . » دیدکن صکره (من اجلک، من
اجلاک، من اجلاک) ماده لرند دبیورکه :

« تحقیق مزه کوره (اجل) فی الاصل - ذکر اولنسدینی
اوزره - جنایت شر معناسنه اولوب بعده مطلقاً جنایتده شایع
اولدی . مثلاً « من اجله فعلت ذلک . » قولنده « آنک کسب
و جنایتی سببیه ایجاب ایلدیک فمیلدن ناشی بن شوبه ایتدم . »
دیمک اولوب کیده درک اتساع ایله مطلقاً علت مقامنده استعمال
ایله یلیر ... »

فارسیدن مأخوذ اولان (برای) ادات تعلیلی دخی لسانمزده
قولالایلیلیر . بولنده استعمالی کسب ندرت ایتدکده در :

(برای خاطر ایکی کره قامت اولماز ایش)

(ابن انبار)

برکونی رفیق صوبائی سالانہ باشلار باشلاماز شدلہ برہ اور۔
مسنی تنیہ ایلدی۔

برکون اوحد الزمان خانہ سنده بولندی۔ مریضی کتیردیلر۔
مکالمہ بالانلادی۔ حکیم حریفہ "بوکونی باشکده نیچون طاشیوب
طوریورسین؟ سنی راحسز ایچورمی؟" دیر دیتز برنجی کولہ یہ
اشارتی ویردی۔ کولہ قوجہ صوبا اللہ اولدینی حالہ مالخولیا
صاحبک قارشیسنه کچہرک "واللہ بن بوکونی قیرہجم! سنی
بو یوکن قورنارہجم۔ مسترخ اولدیغی ایسترم۔" دیدکن
صکرہ صوبائی آتش اولدینی تعلیمات اوزرہ برکہ شدتہ
ساللادی۔ صوبا راس مریضک بریجی قارش اوزرند دہشتلی
بر صورتہ کچدیکی صرمدہ دیگر کولہ رافدہ کی کو پی سرعت
وقوتلہ برہ اوردی۔ برکومورنی قوبدی۔ کوپ بیگ پارچہ
اولدی۔

خستہ بر صوبایہ بردہ کوپ قیرہقرینہ باقدی۔ "کوپی
نیچون قیردیگر!" دیہ اظہار تأسف ایتمکہ باشلادی۔ قیریلان
کوپک نیچہ زماندن بری بانی اوزرندہ طاشیقمدہ اولدینی کوپ
اولدیغندہ شہہ ایچورودی۔

وہم اندروہم اولان بوحال کندیسندہ فوق العادہ برحسن
تأثیر حاصل ایتدی۔ آئدن صکرہ باشی کوپسز کردرمکہ باشلادی۔
او علتدن قورتلش ایدی۔ آرتق "باشکک اوزرندہ برکوپ وار!
امان۔ شمدی دوشوب قیریلہ حق!" دیہرک اکٹکن ایستین
زوزکارہ تبسملہ "او، چوقدن دوشدی، قیرلیدی!" جوانی
ویرمکدہ تردد کوسترمبوردی۔

مداولدہ بویلہ شیلرک دائماً تأثیر کلیسی کورباور۔

✽ تَز ز رَاکِن ✽

مؤلفی: امیل زولا

— مابعد —

اوج سنہ ظرقندہ تعاقب ایدن کونلر بربرینہ مشابہ ایدی۔
(قامیل) بردفعہ بیلہ قلی ترک اغدی۔ والدہ سیلہ زوجہ سی
دکاندن بک نادر اولر قچہ بیلدیلر۔ رطوبتی برظلت، حزین
ومہین بر سکوت ایچندہ یاشاشمقندہ اولان (ترز) کندیسنه هر
آقسام ینہ او فراش باردی، هر صباح ینہ او یوم خالی کتیروب
کوسترن عمر بی حلاوتک، کوزی او کتندہ امتداد ایتمکدہ
اولدیغی کورمکدہ ایدی۔

— ۴ —

ہفتہ در، بنخشیدہ آفشارلری (راکِن) فامیلیاسی مسافر قبول
ایدردی۔ بک او طمسندہ بریوک لامبہ یاقیلہرق جای قایتانلق

مثلاً "قرآن کی مقدس بر کتاب کوردم۔" دین برذاتہ جواباً
"کتب سماویہ نیک اعظمیدر۔" دینک کافی کورینورکن "قرآن
کتب سماویہ نیک اعظمیدر۔" دینلہ بک اولسہ "قرآن" لفظک
ایرادی تعظیم ایچون اولش اولور۔

مشہوردرکہ "عجنون عامری" برکون معادی اولدینی اوزرہ
سافۃ سودا ایلہ مخرادہ کررکن برسوری آہویہ تصادف ایڈنجہ
"ای آہور! اللہ ایچون سویلیک: لیلی سزدتیدر، یوقسہ لیلی
نوع بشر دتیدر؟" دیہ فریاد ایتشد۔

عربک الک حساس شاعرلندن اولان اونا کام عاشقک بوتجاول
عارفانندن مقصدی لیلانک کندی حقدہ کوسترہ کلدیکی توحش
استغباروراندن شکایت ایدی۔

بورادہ ایکجی "لیلی" بعض عقلا زدنہ اہمالہ سزا کوریلہ۔
بیلر۔ حال بوکہ بیلدیکی کلات ایچندہ "لیلی" دن دہا شیرین برکہ
بولہ مامقدہ اولان مجنون آئی استلذاذاً ایراد ایتشد۔

اضمار مقامندہ اظہار، اشارت موقعندہ تصریح دخی بویلہ
نکتہ لہرہ مبنی اختیار اولنور ادا لردندر۔

✽ مستفیض ✽

"طبقات الاطباء" دن:

— ۲۴۶ —

"اطباء اسلامیدن (اوحد الزمان) ک تحف برمدوانی"

بغداددہ بر شخص (مالخولیا) دینلن عاتہ مبتلی اولش ایدی۔
دائماً باشکک اوزرندہ بر (کوپ) بوتیور قیاس ایدردی۔ آفاق
توانلی پرلرہ داخل اولنجہ باشندہ کی کوپ برطرفہ جاریہ حق ایش
کی محترزانہ طاوور ایدردی۔ کوپک موازتی یوزباور، بریسنک
باشنہ دوشر وھیلہ زقاندہ احتیاط اوزرہ یورر، کیمسہ نک
کندیسنه تقرب ایتمسہ میدان ویرمزدی۔

برچوق زماندن بری بو استلای غریب ایلہ اضطراب شدید
ایچندہ بوتیورودی۔ برطاقم اطبا طرفندن تدای ایلدی۔ ہج
برتاثری کورلیدی۔ کوپ ینہ برندہ طور یورودی۔ نہایت اوحد
الزمانہ مراجعت اولندی۔ حکم وھمدن عبارت اولان بو عاتہ
ینہ امور وھیلہ مداوات ایدلک لازم کلہ چکی دوشوندی۔
معاولک متعلقانسنہ "بن اودہ بولدیغ صرمدہ کندیسنی زردہ
کتیرک۔" دیدی۔ خانہ سندہ برکولہ سنہ مریض ایچری کیروب دہ
کندیسیلہ مکالمہ باشلادینی آئندہ ویرہ چکی اشارت اوزرینہ
الئہ، آمادہ اولان قوجہ صوبائی آلہرق موھوم کوپی قیرمغہ
جالیشیورمش کی اوزاقدن ساللاوبو حریفک فوق راستندہ کی
ھویہ ضرب ایتمنی، دیگر کولہ ستمدہ راف اوزرندہ مہیا بولنان